

Nationalekonomin vid de juridiska fakulteterna. Replik till Roos — Skogh

Som framgick av ett inlägg av Carl Martin Roos och Göran Skogh i föregående nummer av *Ekonomisk Debatt* planerar man att kraftigt skära ner ekonomistudiet i den nya juristutbildningen. [Roos-Skogh]. I nuvarande jur kand examen ingår obligatoriska halvterminkurser (d v s 10-poängkurser) i såväl nationalekonomi som företagsekonomi; därtill finns vissa möjligheter till frivillig påbyggnad. I den nya utbildningen skall enligt nu uppgjorda planer finnas en obligatorisk kurs i ekonomi om 8 poäng, huvudsakligen bestående av företagsekonomi; vidare kommer antagligen möjligheter att finnas att i slutskedet välja till specialkurser med nationalekonomisk eller företagsekonomisk inriktning.

Planerna innebär att nationalekonomistudiet för praktiskt taget samtliga jurister skulle inskränkas till en kurs om

ungefär 2 à 3 poäng. Att en sådan kurs är helt missriktad har bl a understrukits av företrädarna för ämnet — jag själv är en av dem — i de juridiska fakulteterna. I olika yttranden har vi hävdats att nationalekonomi hellre borde utgå på obligatorienivån i juristutbildningen än skäras ner mera avsevärt under nuvarande halvterminsnivå. Tanken att ägna endast ett par, tre veckor åt ett analytiskt upplagt ämne som nationalekonomi framstår i varje fall för mig som snarast parodisk, som något som inte har med seriös akademisk utbildning att skaffa.

Men även om det är betydligt bättre att inte ha någon nationalekonomi alls än en kraftigt rumphuggen variant, är det från många synpunkter ytterst olyckligt att ämnet försvinner från den reguljära juristutbildningen. Här kan jag bara helhjärtat instämma i Roos och Skoghs

resonemang.

Självfallet kan olika uppfattningar finnas om hur studietiden för jurkandexamen — totalt fyra och ett halvt år — bäst skall användas. En noggrann avvägning måste göras. Det finns en risk att avvägningen i detta fall störts av att många av de berörda inte varit medvetna om det som håller på att ske. Vad som syns utåt är att det skall finnas en obligatorisk kurs i ett ämne med den nya benämningen "ekonomi" om 8 poäng, i och för sig ett hyggligt kursomfång. Vad som inte så väl syns är att ekonomikursen är något helt annat än en kurs i nationalekonomi. Missledande är också att nationalekonomin hölls väl uppe under huvuddelen av utredningsarbetet; det var först i själva slutetappen som ämnet försvann. Vidare kan bilden ha fördunklats av diverse lösa — i själva verket felaktiga — påståenden om att de samhällsvetenskapliga inslagen skulle stärkas i den nya juristutbildningen.

Jag tror inte att det behöver kallas ämneschauvinism om jag hävdar att undervisningen i marknadsrätt mår väl av att föregås av ett studium av företelser som monopol, konkurrens, produktdifferentiering och konsumentbeteende, eller undervisningen i finansrätt av ett studium av skatternas och de offentliga utgifternas roll i konjunkturförloppet och deras betydelse för inkomstomfördelningen. Detta är två särskilt klara exempel på nationalekonomins vikt för juridikstudiet, men eftersom rättsordningen till stor del verkar inom det ekonomiska systemet och själv betingas av detta ger nationalekonomin genomgående en värdefull miljökännedom för de juriststuderande. Kravet att högskolestudier skall vara yrkesförberedande betonas numera starkt och med all rätt, men frågan är om det inte drivs för långt

när det leder till att sådan bakgrundskunskap rensas ut från en utbildningslinje som täcker så pass lång tid som fyra och ett halvt år.

I sitt inlägg trycker Roos och Skogh även på de allt livligare kontakterna mellan rättsvetenskap och nationalekonomi på forskningsplanet. Impulserna kommer här främst från de stora amerikanska universiteten. I Stockholm har detta liksom i Lund kommit till uttryck bl a i en rättsekonomisk seminarieverksamhet på doktorandnivå. I vilken utsträckning de nya specifikt tvärvetenskapliga inslagen skall tränga ner på grundnivån — i den mån en sådan finns — är en särskild fråga, egentligen underordnad. I den nuvarande grundkursen i nationalekonomi för jurister vid Stockholms universitet har det hittills främst skett genom kortare kompendieavsnitt och genom föreläsningar. I det förslag till kursuppläggning jag i samband med utredningsarbetet för den nya juristutbildningen ingav till dåvarande UKA pläderade jag för utvidgningar av stoffet, men gjorde ändå den bedömningen att det jämsides med de rättsekonomiska momenten är viktigt att alltjämt satsa på mera traditionell baskunskap om hur vårt ekonomiska system fungerar och hur ekonomisk politik verkar. På längre sikt är det mycket möjligt att de specifika rättsekonomiska inslagen borde öka. Men om nationalekonomin nu verkligen försvinner från grundnivån blir alla dessa överväganden onekligen "akademiska".

Professor *Lars Werin*
Stockholms universitet

Referenser

Roos, C. M.,—Skogh, G. [1976], "Ekonomiämnet vid de juridiska fakulteterna", *Ekonomisk Debatt*, årg 4, nr 7